

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno 32 din, polletno 16 din,
četrtletno 9 din; inozemstvo 64 din.
Poštno-čekovni račun številka 10.603
Reklamacije niso poštnine proste.

Cene inseratom: Cela stran
din 2000 —, pol strani din 1000 —,
četrt strani din 500 —, 1/8 strani
din 250 —, 1/16 strani din 125 —
Mali oglasi vsaka beseda din 1 —

Vojni požari v Evropi, Afriki in na Daljnem vzhodu

Dogodki v Evropi

Vojno težišče se premika proti vzhodu

Jesen in zima si že podajata roko. O kaki nagli odločitvi v evropski vojni ni več govora. Glasilo italijanskega zunanjega ministra jasno priznava dolgotrajnost vojne z besedami: »Italijanski narod se je prepričal, da utegne postati vojna dolga in trda.« Zračna obračunavanja med Nemci in Angleži se sicer nevdružno nadaljujejo, a kljub temu se premika težišče evropske vojne zopet proti vzhodnemu delu Sredozemlja.

Vprašanji zasedbe angleškega otoka in zapadnega ključa do Sredozemskega morja, Gibraltarja, sta se umaknili čez noč v ozadje. V Rimu je po razgovorih s španskim notranjim ministrom Sunerjem prevladalo mnenje, da bi napad na Gibraltar potegnil neposredno tudi Španijo v vojno, kar bi pa tej deželi povzročilo velike skrbi glede prehrane. Izčrpana Španija bi v primeru vojne bila navezana le na dovoz hrane po suhem, v glavnem iz Nemčije ter Italije, ki bi ji pa težko krili vse one potrebnosti, ki jih zdaj Španija po veliki večini dobiva z ameriške strani. Da se taka obremenitev prepreči, je načrt vstopa Španije v vojno preložen na čas tik pred odločitvijo sedanje vojne, ko bo Španija prikrajšana na zunanjem dovozu le nekaj tednov.

Vzroki za prenos vojnega težišča z zapada proti vzhodu

Vzroke za prenos odločilnega vojnega težišča z zapada proti vzhodu je iskati predvsem pri slabih izgledeh, da bi zamoglo priti v doglednem času na zapadu do kake odločitve. Istočasno, ko se je začela umikati zapadna odločitve, so razni diplomatski koraki odprli evropski vojni nove izgledne na vzhodnem delu Evrope. Predvsem je padel prejšnji režim v Romuniji, ki zalaga Evropo s petrolejem. In ta Romunija je na posredovanje Nemčije ter Italije pristala na razdelitev Sedmograške in na vrnitev južne Dobrudže Bolgarom. Še tolika popustljivost Romunije napram madžarski sosedu in zagotovitev njenih novih mej od strani Nemčije ter Italije ni izmirila odnošajev med Romuni in Madžari. Krvava madžarsko-romunska razračunavanja radi manjšin sta spretno izrabili Nemčija ter Italija za vmešavanje z dvema glavnima ciljema, da zagotovita zase romunski petrolej in da odrežeta dovoz pogonskega materiala za Veliko Britanijo.

Uradno sporočilo o prihodu Nemcev v Romunijo

Uradno poročilo iz romunske prestolnice o prihodu nemških čet v Romunijo se glasi: Prejšnja romunska vlada je zaprosila za pomoč Nemčije za izpopolnitev izvežbanosti romunske vojske. General Antonescu (sedanji romunski diktator) je ugotovil, da je ta zamisel odlična in jo je sprejel. Nemški rajh se

je odzval temu vabilu v naklonjenosti in prijateljstva polnem duhu in sklenil poslati v Romunijo vojaško odposlanstvo, katerega prvi oddelek je prispel 12. oktobra v Bukarešto pod poveljstvom generalov Hansena in Schweidela.

Kaj poroča Amerika o prihodu Nemcev in Italijanov v Romunijo?

Ameriško poročilo o prihodu Nemcev in Italijanov v Romunijo se glasi: Po bukareških ulicah je videti številne uniforme nemških letalcev. Nad romunsko prestolnico pa je napravilo slovesen polet okrog 150 nemških bombnikov. Po bukareških hotelih in zasebnih stanovanjih, ki jih je mnogo praznih, je pripravljeno vse potrebno za oskrbo nemških in italijanskih vojaških strokovnjakov. Po Bukarešti govore o tem, da pride v kratkem v Romunijo tudi več sto italijanskih vojaških strokovnjakov, ki da se bodo nastanili delno v petrolejski industriji, delno v Bukarešti, delno pa v Konstanci ob Črnem morju, kjer popravljajo letališče in opremljajo tudi prostor za vodna letala. Prav tako so se širile po Bukarešti novice, da pripravljajo v Konstanci vse potrebno za oporišča za podmornice. Podmornice naj bi prišle po suhi poti ali po Donavi v razdeljenih kosih in bi jih potem v Konstanci sestavili. Toda te govorice uradno niso potrjene, čeprav hočejo vedeti nekateri, da so v Črnem morju že nekatere nemške podmornice.

Stališče romunskih sosedov

Radi kratko označenih dogodkov v Romuniji je rekel sovjetski maršal Timošenko, da se trudi Rusija z vsemi silami, da ohrani mir. Kljub temu pa se mora oborožiti in pripraviti, ker mora tudi ona računati z možnostjo zapletljajev.

Turčija izjavlja: Ako bi hotela nemška vojska skozi Balkan in Turčijo napasti angleške postojanke v Sredozemlju in morda prodreti celo do petrolejskih vrelcev v Iraku, ji Turčija ne bo dovolila prehoda skozi svoje ozemlje. Dva milijona turških bajonetov brani turške meje.

Tudi Grčija se ne namerava odpovedati prijateljskim odnošajem z Anglijo. Anglija namreč jamči za grške meje.

V Afriki

Odločitev italijanske ofenzive proti Egiptu

Važna zadeva, ki zanima svet s področja Sredozemlja, je odmor v italijanski ofenzivi iz Libije proti Egiptu. Italijanski maršal Graziani je zastal v prvotno zmagovitem pohodu radi tega, ker so Angleži na svojem umiku proti Marsa Matruhu ob severnoafriški obali uničili vse puščajvske studence in okužili vodnjake s solzavim plinom, tako da so neporabni za pitno vodo. Grazianijeva vojska je primorana, graditi lastne vodovode iz libijske strani. Ko bo italijanska armada osigurana z zadostnimi količinami vode na potu skozi puščajvske ozem-

lje, bo zopet stopil v ospredje italijanski naval na Egipt in na Sueški prekop. To pa bo trajalo še precej časa.

Iz gibanja »svobodnih« Francozov

Zadnje dni je imel angleški ministrski predsednik Churchill v poslanski zbornici govor. Med drugim je omenil tudi ponesrečen napad voditelja »svobodnih« Francozov generala De Gaullea in angleške mornarice na francosko zapadnoafriško pristanišče Dakar. Churchill je priznal, da je bil dogodek pri Dakarju za Anglijo in za generala De Gaullea polomija, da pa kljub temu hoče Anglija tudi v bodoče De Gaulleu kot zastopniku »vojskujočih se Francozov« nuditi vso podporo. V minulem tednu se je general De Gaulle izkrcal v Duali, ki leži v francoskem afriškem Kamerunu. Kamerun je bila ena prvih francoskih kolonij, ki se je pridružila gibanju generala De Gaullea. Duala je prav blizu angleške kolonije Nigerija, tako da mu bodo Angleži tudi v bodoče lahko vsak čas priskečili na pomoč.

Na Daljnem vzhodu

Splošna zaostrenost

Na Daljnem vzhodu v preteklem tednu sicer ni bilo novih odločilnih dogodkov, na splošno pa se je položaj glede vojne nevarnosti zaostрил. Napetost med Ameriko in Japonsko narašča, kar je razvidno iz vsakodnevnih gospodarskih in vojaških ukrepov enih in drugih.

Ukrepi Amerike proti Japonski

Vlada Združenih ameriških držav je prepovedala izvoz pšenice v pristanišča Daljnega vzhoda, katera nadzira Japonska. Dalje je prepovedan na Japonsko izvoz bakra in jekla iz Združenih držav in iz Kanade.

Medtem ko je storila japonska vlada v minulem tednu vse, da bi vsaj deloma vzpostavila znosljive odnošaje z Ameriko, slednja ne samo, da ni prav nič popustila, ampak je dne 11. oktobra popolnoma zabranila izvoz na Japonsko. Ta prepoved se tiče tudi surovega olja, katerega je predelovala Japonska v bencin.

Atentati v od Japoncev zasedeni Kitajski

Predsednik kitajske vlade Vančivej, ki je bil predsednik kitajske vlade na od japonskih čet zasedenem kitajskem ozemlju, je bil v preteklem tednu v svojem stanovanju ubit. Umor je izzval veliko vznemirjenje. Japonske oblasti so takoj začele s preiskavo o morilcu, ki se mu je posrečilo pobegniti.

Isti dan je bil umorjen tudi župan mesta Šanghaj, katerega je bila postavila Vančivejeva kitajska vlada v sporazumu z Japonci. Preiskava je dognala, da je šanghajskega župana umoril njegov osebni sluga, in sicer medtem, ko je župan spal.

Tretji zločinski umor se je zgodil v šanghajskem predmestju Homkiu, kjer je padel kot žrtev zavratnega umora neki višji japonski častnik, katerega ime pa ne objavljajo.

Narodno-vzgojna naloga prosvete

Stojimo na življenjski prekretnici. Vse okoli nas podrhteva v nemiru, pričakovanju ali v razočaranju. Odigravajo se veliki dogodki, ki imajo velike posledice. Tem se ne more odtegniti noben narod, ker so danes takšne prilike, da se noben narod ne more zadovoljiti z ulogo neprizadetega opazovalca. Smo li kos času, njegovim velikim zahtevam in vršečim se spremembam? To je vprašanje, ki je postavljeno pred poedince in ves narod.

V svetu se vrši orjaška tekma med narodi, kakršne ne pomni zgodovina. Tekma za obstoj in veljavo. Kdor v tej tekmi propade, ne velja in ne šteje več med drugimi narodi. Podlaga zunanje veljave kakšnega naroda je njegova notranja vrednost. Kdor hoče kaj veljati pred drugimi, mora v sebi nositi notranjo veljavo. To se uresničuje pri poedincu prav tako, kakor pri narodu. Če hočemo, da bo naš narod vzdržal v življenjski tekmi sedanjega časa ter ohranil ugled in čast v svetu, mora sam v sebi biti vreden te časti.

Danes vladajo v svetu takšne razmere, da ni nikomur nič podeljeno, marveč vse zaslužno, s trudom in naporom zaslužno. Mesto, ki ga hoče kak narod zavzeti v svetu, si mora pridobiti in priboriti. To zmore samo močan narod, močan po duhu in telesu. Predvsem odločuje duh. Tvar, stvarne sile in gmot-

ne vrednote so važne in potrebne. Niso pa vse, tudi niso prve. Prvo je duh, iz katerega narod živi in v katerem zmaga.

Duh ne kloni, tudi ne v osiabelem telesu in ob pomanjkanju tvarnih sredstev in gmotnih dobrin. Njegovo izvirišče in oporišče je nadčutni svet duhovnih idej in moralnih načel, ki je neuničljiv. Zato je tudi neuničljiv narod, ki živi iz duha. Tako je živel naš narod. Nosil je po pričevanju zgodovine na svojih ramah težko pezo, ki ga je večkrat pritiskala tlo, pa nikdar vrgla na tla. Trle so ga nesreče, stiske in katastrofe, pa ga niso strle.

Težka stoletja je preživel naš narod. Iz nekdanje politične samostojnosti in lastne državnosti je padel na raven politične podrejenosti. Boriti se je moral zoper raznarodovanje, ki mu je pretilo od številčno in gmotno močnejših sosedov. Mnogo je izgubil. Ni pa izgubil sebe. Ni zapravljal svoje slovenske duše. In tako se je naposled uresničilo to, po čemer je naš narod vedno hrepenel, bodisi podzavestno v duši ljudstva, bodisi zavestno po svojih voditeljih. Uresničilo se je to po svetovni vojni pred 21 leti. Naš narod je podal roko svojim bratom na jugu ter z njimi vstal iz stiske in bede v močni, svobodni, nacionalni jugoslovanski državi ter še vedno stoji močan kot steber.

Močni steberi so potrebni povsod, ker živi slovenska kri na slovenski zemlji. Kri in zemlja sta tvorni element in osnova narodnega obstoja in razvoja. K narodnemu življenju pa je še tudi potreben duhovni element. In to je narodna zavest. To je tisti močni steber, ki mora zanj skrbeti prava ljudska prosveta. Z jesenjo se začne delovna sezona po naših prosvetnih društvih. Naj bi se vsa naša društva zavedala svoje velike naloge, ki jo morajo izvršiti prav v teh časih.

Časi stiske in trpljenja so tisti, ki kličejo po izobraževalnem in vzgojnem delu. Če je to kdaj potrebno, je nujno potrebno v dobi težkih narodnih preizkušenj. Ljudje, osobito mladina potrebuje pouka, navodila, tolažbe in pobude. Sredi med stisko in zmedo, ki danes vlada v svetu, nepoučen človek lahko in rad zablodi. Osvestiti se mora v trdnem spoznanju, kaj je danes naloga poedince in kaj naroda, in kaj je danes potrebno, da narod vztraja in v svoji vztrajnosti zmaga. Narodna zavest, oprta na vekovita krščanska načela, je tista sila, ki narodu kaže pot, ga vodi, tolaži, krepi in ohrabljuje. Narod brez močno razvite narodne zavesti je obsojen na propad. Zato bodi gojitvi in okrepitvi te zavesti posvečeno delovanje po naših prosvetnih organizacijah!

Franjo Žebot:

Kmetijski izgledi za bodočnost

Vapredno kmetovanje se bo spet izplačalo

Vsi, ki so doma iz kmečkih hiš, a se pečamo tudi z javnim delom, pazno motrimo svetovne dogodke tudi z vidika kmetijske proizvodnje (pridelovanja živeža). To vprašanje ni važno samo v sedanji trenutni časovni dobi, ampak bo važno še dolgo dobo let. Strašna vojna, ki divja že skoro po vsem svetu — hvala Bogu, ne po krivdi Jugoslavije! — uničuje živežne zaloge na veliko. Mnogi se že bojijo pomanjkanja kruha in drugih živil, ker vojska silno požre tega blaga.

Kaj sledi iz tega? Kar bo bodoča leta kmet pridelal na njivi, na travniku, v sadonosniku, v vinogradu in še bolj pa v hlevu, bo iskano in bo tudi imelo ceno. In kak nauk naj slovenski kmet vzame iz tega?

Izrabimo našo rodovitno slovensko zemljo v naprednem smislu! Pri nas je še vse preveč starokopitarskega načina obdelovanja zemlje. So cele občine, kjer še točno tako »po starem« plitvo orjejo, ne vedo, kakšne koristi je rigiranje za vsako zemljo. Bajka jim je še preiskava zemlje, kakšna gnojila so potrebna travniku, kakšna tej ali drugi njivi, kakšna vinogradu na tem bregu, kakšna na onem vrhu. Posebno pa mnogo grešijo naši ljudje glede sadjarstva, ki je ponekod tako zanikrno, da se človeku smili zapuščeno sadno drevje. In kaj šele naša živinoreja! Vlada, banovina, okraji in občine bi morale na veliko pospeševati napredno živinorejo s podporami za bike-plemenjake, merjasec itd. Drenažirati bi morali travnike, regulirati našo Pesnico, Dravinjo in druge reke ter potoke, ki leto za letom uničujejo rodovitne travnike. Tam okrog Pragerskega vidite celo pokrajino, ki leži v nemaru in ne daje nobenih pridelkov!

Vse se sedaj naenkrat — in to še v dobi krize — ne da popraviti. Ali eno je mogoče: sami si kmetje pomagajte z nasvetom drug drugemu, kaj bi bilo najbolje storiti, da bo naša slovenska zemlja drugo leto rodila več pridelkov kot navadno. Pomagajte drug drugemu posebno vi, ki imate kmetijske šole in tečaje! Letošnja jesen in zima naj služita strokovno-gospodarskemu pouku! Bog je z nami, ko naši domovini ohranja ljubi mir, ki

je za sedanjo dobo največja dobrota. Bodimo mu hvaležni s tem, da smo marljivi, pridni na tej zemlji, ker s tem bomo koristili celokupni naši domovini k napredku in boljšemu gospodarstvu.

Ko v drugih evropskih državah ogenj, žveplo, strupi in topovi uničujejo vse, kar je človeška roka skozi stoletja vsadila in zgradila, se je naša Slovenija in Jugoslavija doslej še izognila strašnega vojnega uničevanja! Res morajo tudi naši slovenski ljudje doprinesati

razne žrtve na oltar domovine, vendar pa, če trezno pomislimo, je Jugoslavija skoro edina dežela v Evropi, katere vojna vihra še ni zajela. Prosimo Boga, da bi našim državnikom in voditeljem še naprej dal tak razum, da bodo še naprej vodili našo usodo po potu miru!

Torej: letošnja jesen, zima in zgodnja pomlad naj bodo za slovenskega kmeta in delavca velika in skrbna priprava za čim več pridelkov prihodnje leto! Slovenski strokovnjaki, na noge! Pomagajte s svojo znanostjo!

Po Jugoslaviji

Stvarna razkritja o škodljivem vplivu judovstva na gospodarstvo v Jugoslaviji. Nekateri vodilni srbski časopisi so začeli ostro pisati o skrajno škodljivem vplivu judovstva na jugoslovansko gospodarstvo, kar občutijo v današnjih vojnih časih najbolj nižji sloji. Iz teh člankov, ki so podprti z dokazi, hočemo navesti le glavno vsebino, ker trpi tudi Slovenija radi zasidranja judovstva v naše gospodarstvo in radi nadzorstva judov nad jugoslovanskim kapitalom. Iz zgoraj omenjenih srbskih poročil je razvidno, da je skoro vsa trgovina in bankarstvo v rokah judov v Zagrebu, Osijeku, vojvodinskih mestih, Skoplju, Banjaluki in drugih večjih krajih. Posebno imajo judje v rokah vso trgovino z živili in žitom, veletrgovino z industrijskimi izdelki in surovinami ter večino velikih bank. V vseh krajih, kjer imajo judje neomejeno gospodarsko moč, je ljudstvo z navdušenjem pozdravilo ukrep vlade, ki omejuje delovanje judov v trgovini. Judje so največji verižniki in torej največji izsesovalci ter škodljivci ljudstva, katerega gostoljubje so tako dolgo nemoteno izrabljali. Judje znajo svoje poslovne mreže silno spretno razvijati, da jim oblasti največkrat ne morejo priti na sled. Vsakdo ve, da znajo hitro menjati svoje tvrdke in se spretno skrivati, da nihče ne bi mogel dobiti točne slike o obsegu njihovega poslovanja in o njihovih kapitalih. Tako preslepe tudi davkarje. Zlasti pa se radi poslužujejo sleparije, da imajo poslov-

ne prostore revno opremljene in tesne, da dobi vsakdo prav nasproten vtis o stanju, kakor v resnici je. Oblasti morajo nastopiti strogo in brezobzirno, sicer se bodo judje znali na vse načine izviti izpod udarca nove uredbe. Saj se govori, da so judje že vohali vnaprej grozečo nevihto in so ponekod svoje tvrdke pravočasno prepisali na kristjane, da bi lahko še naprej pod tujim kritjem uganjali svoje verižništvo in grabili velike dobičke brez ozira na ljudstvo in državo, v kateri so.

Vsi, ki potujete, ne pozabite na
novi vozni red
veljaven od 6. oktobra 1940

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej Din 2.50 v znakah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

Tiskarna sv. Cirila, Maribor - Ptuj

Novice iz domačih krajev

80 letnik 50 let naročnik »Slov. gospodarja«. Dne 10. oktobra je duševno in telesno še popolnoma čil obhajal v Bočni 80 letnik rojstva Krajncjev oče Franc Čeplak sredi ljubečih otrok in lepega venca vnukov in vnukinj. Dosti veselja in tudi žalosti je doživel, posebno ko mu je umrla zvesta družica in deset otrok. Štirje živi so lepo oskrbljeni. Zanimivo je, da si je troje hčerk v Hrastniku poiskalo življenjske spremljevalce. Prva mizarja, druga trgovca, tretja restavratorka gospa Ana je vsake-mu Hrastničanu znana. Jubilant je, odkar je nehal ministrirati pa do pred 12 leti vozil splave na jugovzhod. Celó v Romunijo ga je nekajkrat prinesla mokra pot. Zdaj ne zamudi nobene delavniške sv. maše. Saj se kot »kr-mariš« tolikokrat na vodi niti nedeljske ni mogel udeležiti. Naj mu da Bog milost, da bo doživel biserni jubilej naročnika »Slovenskega gospodarja«!

Župnijski izpit na bogoslovni visoki šoli v Mariboru so dne 9. in 10. oktobra položili gg.: Berden Jožef, ekspozit, Hotiza; Bratuša Alojzij, kaplan, Laško; Gabor Alojz, kaplan, Sv. Pavel pri Preboldu; Gorogranc Martin, provizor, Trbovlje; Jager Franc, kaplan, Pilštanj; Kušar Štefan, kaplan, Sv. Lovrenc na Dravskem polju; Laura Mihael, kaplan, Sv. Benedikt v Slov. goricah; Ornik Friderik, kaplan, Makole; Prelog Ludovik, vikar, Hrastnik; Janko Škraban, kaplan, Ljubno; Vogrinec Anton, kaplan, Žetale.

V zadnjem hipu preprečena velika prometna nesreča. Dne 11. oktobra zvečer se je zaletel mariborski mestni avtobus v železniško zapornico na prelazu na Tržaški cesti v Mariboru. Bilo je temno ter precej megleno in je opazil šofer, da so zapornice spuščene tik pred njimi. Ker v trenutku potegnjene zavore niso dovolj prijele, je avtobus zapornico predril in obstal sredi na tračnicah. Položaj je bil za popotnike strahoten, ker je bilo slišati sopihanje prihajajoče lokomotive. Prišlo bi bilo do velike prometne nesreče, da ni železniški čuvaj s signali ustavil stroj.

Tekstilna delavka ponesrečila. Huda nesreča je zadela v Mariboru tekstilno delavko Kristino Plečko. Na tkalnem stroju se je zlomila os pri čolničku in stroj ji je pognal čolniček z vso silo v glavo. Čolniček ji je prebil čelo in so jo prepeljali reševalci v bolnišnico.

Nesreča pleskarja. V mariborski stolni in župni cerkvi je padel pleskar Franc Plevanč 3 m globoko z odra in obležal nezavesten. S hudimi poškodbami na glavi je bil oddan v bolnišnico.

Nesreča očeta in sina. 50 letni delavec Ivan Klet iz Prepolj v župniji št. Janž na Dravskem polju je nakladal s svojim 19 letnim sinom Ivanom hlode na železniški postaji Rače-Fram. Pri delu sta prepozno opazila brzovlak, ki je zadel na enem koncu v hlod. Hlod je z vso silo priletel v oba delavca ter ju vrgel po tleh, pri čemer si je Klet Ivan starejši zlomil nogo in rebra ter dobil tudi poškodbe na glavi, sin pa ima zlomljeno nogo. Oba so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Najden s počeno lobanjo. 53 letnega hlapca Antona Brglez, uslužbenega pri ptujskem gradbenem podjetju Deng, so našli pred hlevom v nezavesti in s počeno lobanjo. Menijo, da je padel v globino, ko je šel na senik, in je obležal čez noč v dežju ter nezavesti. Prepeljali so ga v ptujsko bolnišnico v zelo nevarnem stanju in je tam tudi umrl.

78 letni starček omahnil v potok in utonil. Letos nas je Bog blagoslovil z dežjem, kakor že dolga leta poprej ne. V takem deževnem vremenu se je napotil tudi 78 letni Matija Kovač iz Pečarovec v Prekmurju k svojemu v bližini se nahajajočemu sinu. Pot ga je vodila preko zasilne brvi na potoku. Ker je bila brv mokra, je starčku spodrsnilo, padel je v narasli potok ter utonil. V vodi so ga opazili otroci, ki so opazovali deroči potok, zato so obvestili mimo idočega moškega, ki je starčka izvlekel iz vode. Njegova nesrečna smrt je po vsej okolici vzbudila veliko sočustvovanje.

Pri prelaganju hlovdov dobil hude poškodbe. Pred kratkim je 17 letni Požonec Štefan iz Kobilja v Prekmurju prelagal hlode. Pri delu je po nesrečnem naključju padel pod hlod, ki mu je prizadel tako hude poškodbe, da je moral v bolnišnico.

Nesreča pri sekanju drv. Pred dnevi je v Orešju pri Dolnji Lendavi v Prekmurju posestnik Nežič Milan pripravil drva za zimo. Pri sekanju pa je imel smolo in si je sekuro z vso močjo zasadil v nogo ter si naredil tako rano, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Ob štiri prste na roki. Štiri prste na roki je odrezala cirkularka 63 letnemu tesarju Francu Lamutu iz Spodnjih Zreč pri Konjicah.

Voz se je prevrnil na 26 letnega mizarskega pomočnika Avgusta Lesjaka iz Levca pri Celju in mu je pri tem zlomilo nogo.

Rudar se nabodel na kol. 26 letni rudar Gregor Rančigaj iz Gotovelj pri Zalcu je padel pri Sv. Jederti nad Laškim z drevesa in se je nabodel na kol. Hudo poškodovanega so oddali v celjsko bolnišnico.

Nesreča s puško. S puško se je obstrčil ponesreči 17 letni Jurij Šumečnik, sin posestnika

Kadar kupujete

ASPIRIN

tablete, ne pozabite pogledati, da li vsak zavitek in vsaka posamezna tableta nosi „Bayer“-jev križ, ki ga mora imeti. Ni namreč Aspirina brez „Bayer“-jevega križa.

Ogled reg. pod št. br. 7287 od 22. 10. 1934

iz Šmihela pri Mozirju. Naboj mu je razmesaril dlan na desni roki.

Podlegla poškodbi. Poročali smo, kako je odbil tovorni vlak s proge 17 letno Angelo Deželak, hčerko posestnika iz Radobja pri Laškem. S prebito lobanjo so spravili Angelo v celjsko bolnišnico, a ji ni bilo več pomoči.

Po čudežnem naključju ostal živ. Elektromonter Vinko Pogačnik je odklopil v transformatorju v Mostah na Kranjskem v naglici napačno zvezo. Po odkloplitvi se je podal na devet metrov visok drog in se je pripel nanj. Komaj se je dotaknil žic, ga je zagrabil 380 voltov močan tok. Preden mu je prišla pomoč in je bila odklopljena prava zveza, je preteklo dobrih deset minut. Pogačnik se je onevestil, ima močno opečene roke, a je ostal nekako čudežno živ.

Pri spravljanju hlovdov smrtno ponesrečil. Anton Sodja, 16 letni sin malega posestnika iz Mojstrane na Gorenjskem, je spravil v bližini slapa Peričnika hlode čez visoko previsno steno. Debel hlod ga je spodnesel preko stene

Ali Vam je vseeno, če ima Vaš сосед slab ali protiverski časopis? Da se njegovi otroci zastrupljajo s čitanjem opolzkih podlistkov?

Staro posebnost so odpravili. Dve prastari posebnosti so nedavno odpravili na Kitajskem. Prva je bila ta, da so bolniki le tedaj plačali svojega zdravnika, če so bili zares ozdravljeni. Če je pa kdo spet zbolel, mu ni bilo treba zdravnika plačati. Druga pa je bila ta, da je moral sieherni zdravnik, kadar je kdo umrl, ki ga je on zdravil, prižgati pred svojimi vrati lučko. Tako je bilo mogoče že od daleč spoznati zdravnika, ki mu je pomrlo največ bolnikov. Zdaj sta ti dve naredbi, ki sta bili za zdravnike zares ne-rodni, a mogoče tudi koristni, vendarle odpravljene.

Dragocena ruska knjižnica v Washingtonu v Združenih državah. Parlamentarna knjižnica v Washingtonu je lastnica

Junak divjine

Ameriški roman

14

Erik samo tega ni razumel, zakaj Marija že prej ni bila prigljalila svojih zahtev po tej zemlji. In zakaj se ni oče naselil v tej čudoviti dolini? Skrben gospodar bi pridobil iz te rodovitne zemlje milijone. V taki deželi, kakor je Nevada, kjer prevladujejo puste pokrajine, pomeni tak kos rodovitne zemlje pravo bogastvo. V dolini je prostor za največje črede. Prvi Linscott, ki je bil odkril to zemljo in je pozneje ni mogel obdelovati, je bil gotovo Marijin dedek, o katerem je bila govorila; skrivnost, ki jo je bila hotela razodeti njemu in Rogerju, se je gotovo nanašala na Rajske dol. Po dedekovi smrti se ni nihče zmenil za to dolino, o kateri se je širila govorica, da je raj Nevade.

Zakaj je Marija šele zdaj prijavila svoje zahteve po Rajskem dolu? Na to vprašanje si Erik ni mogel odgovoriti. Samo Rogerjev načrt mu je bil jasen: da si na vsak način pridrži raj Nevade. Ali je vedel, da je Marija Linscott že na poti, da prevzame svojo lastnino? Ali ga je Marijin pojav v Hillu prav tako presenetil ko dejstvo, da Erik pozna Rajske dol in je videl Linscottove mejnike? Naj bo kakor koli, dejstvo je, da je Asplet človek,

ki se ne bo zlahka vdal. In to je za Marijo najbolj nevarno. Kar tesno mu je bilo pri srecu ob misli, da je Marija v nevarnosti.

Erik je vselej, ko je mislil na Marijo, začutil v srcu meko gorkoto, kar se mu ob misli na Anito Orloga in dogajalo, čeprav je Anito bolj poznal ko Marijo.

Nekako eno leto po prevzemu posestva, se je priselil v tisti kraj stari Orloga in je postal njegov сосед. On tedaj še ni imel izkušenj, a je v kljub temu precej trezno znal presoditi ljudi in razne pojave. Stari Orloga se mu ni dopadel in je čutil do njega neko odvratnost. Zakaj, si ni mogel pojasniti. Toda Anita je bila mlada in ljubka. Erik ji je zaupal. A tudi ona je kmalu pokazala svojo pravo naravo. Tedaj je bilo konec prijateljstva. Anita si je sicer prizadevala, da bi si pridobila njegovo ljubezen, toda zaman. On je spoznal, da je njej samo do igračkanja in se ni mogel ogreti zanjo. Poznejši dogodki pa so ga popolnoma odtujili.

Razmišljanje je mladeniča utrudilo, a zadremati vendar ni mogel. Zadnji doživljaj ga je preveč razburil.

Vstal je. Prepričati se je hotel, ali se Marija ni mogoče vrnila. Pri zadnjih vratih je smuknil ven. Na dvorišču je pazljivo pogledal okrog sebe. Marije ni bilo.

Vrnil se je v gostilniško sobo. Zleknil se je po klopi, a zaspati ni mogel. Manjkalo mu je proste narave, svežega zraka, taborskega ognja. Če ni bil doma, ni nikdar

in so mu najbrž oteli življenje, ker so poškodbe resnega značaja.

Nočni tatovi odpeljali med iz desetih panjev. V mesečni noči na 11. oktober so vlomili tatovi v čebelnjak g. kanonika v Novi Cerkvi Pavla Žagarja. Odtrgali so močno obešano in so izropali ves med iz desetih najboljših panjev. Ukradeni med so odpeljali na majhnem vozičku, ki je pokazal s svojim tirom sled in smer za tatovi. Upati je, da bodo storilci kmalu izsledeni in na varnem.

Hujše krvavo dejanje. V Žerovincih pri Svetinjah je prišlo do hujšega krvavega dejanja. 38 letnega Franca Miheliča je napadla na povratku proti domu skupina fantov in mu je bila prizadeta življenjsko nevarna poškodba. Poškodovane ga so spravili v ptujsko bolnišnico.

Krava ukradena. V Lešanih pri Apačah pri Gor. Radgoni je bila v noči ukradena posestniku Štefanu Klenac osemletna krava. Za storilcem ni sledu.

Nasilni svatje so bili obdelani z noži. Nedavno se je vršila v Trnju v Prekmurju svatba, na katero so poleg povablencev prišli tudi nepovabljeni fantje, preoblečeni v maškare. Gostje so jih sprava bili veseli, ker so jih s svojimi šalami zabavali. Ko pa je to trajalo le predolgo, so jih začeli odganjati, da bi se gostija lahko nemoteno nadaljevala. Toda nepovabljeni se za njihove opomine niso zmenili, temveč so svoje norčije nadaljevali. To pa je nekega gosta tako razjezilo, da je potegnil nož in ga zasadel mlademu fantu Pavlu Duh med rebra.

Holandska pokrajina v jeseni z mlinom na veter

Vlom v blagajno. V Kranju so navrtali poklicni vlomilci blagajno »Kovine«, ki je bila v uradnih prostorih. Iz blagajne so pobrali ves denar v znesku 25.000 din.

Ukradeno rezervno avtomobilsko kolo izsledeno in vrnjeno lastniku. Hugonu Uhlju, ravnatelju gostilničarske zadruge v Laškem, je bila ukradena v Dolnjem Logatcu s tovornega avtomobila 10.000 din vredna gumijasta kolesna oprema. Ko se je mudil nekaj dni za tem g. ravnatelj v Celju v neki trgovini, je slučajno slišal dva moža, ki sta skušala gumijaste obroče, s katerimi razpolaga

neki možki iz Dol. Logatca, prodati. Ravnatelj je predal zadevo policiji, ki je dognala, da je ukradel rezervno avtomobilsko kolo neki žagar iz Dol. Logatca. Policija je ukradeno kolo zaplenila in vrnila lastniku.

Vlom pri dveh inženirjih v Ljubljani. V Ljubljani je bilo v eni noči vlomljeno kar pri dveh inženirjih v Levstikovi in Škrabčevi ulici. Prvi inženir je oškodovan za 5000 din vrednosti, drugemu je bilo ukradeno zlatnine kar za 40.000 din. Ker sta bila izvršena oba vloma skozi okno v pritlični stanovanji, ju je zagrešil isti vlomilec.

Potepuhov in delomrznežev je vedno več!

(Dopis iz Slovenskih gor)

Toliko potepuhov, kakor se jih v sedanji dobi klati po kmečkih naseljih, posebno tu na meji, pa še ne pomnimo!

Pride ti v hišo, največkrat z robato besedo zahteva — ne prosi — jedi in pijače. Ko ga vprašaš, kakšnega poklica je, ti odgovori: »Saj vidite, brezposeln sem!« In potem sledi zabavljanje čez vse: državo, vlado, bana, škofa, duhovnike, oblasti itd. Če mu ponudiš kmetško delo pri hrani in primerni dnini, ti ponudbo gladko odkloni, češ da ni vajen takega dela. Moj sosed je lansko zimo tri take postopače zjutraj, ko so vstali, povabil v gozd, da bodo pomagali podajati drva iz globokega brezna do ceste. Ponudil jim je dobro kmečko hrano, domačo pijačo, še cigarete, stanovanje in 15 din dnevno. Veste kako so mu odgovorili? »Jedli in pili bi že, cigarete in 15 din bi tudi sprejeli, a drva si pa kar sami nosite iz grabna!«

Mi teh bremen na kmetih ne moremo več vzdržati! Nekaj bo oblast morala storiti. Najbolje bo, da po vzorcu drugih držav brezposelne zbere občina ali banovina v posebne delavske kompanije, katere naj zaposli pri cestah, regulacijah, pri sekanju in spravljanju drv na planinah itd. Naj bodo tam pod stroгим nadzorstvom in naj se jim da tudi primerna prehrana ter nekaj plače. Na drug način se ta nadloga ne bo dala odpraviti.

Že sedaj se ponavljajo tatvine, vlomi in ropi drug za drugim. Nešteto je kmetij, kjer so odnesli vlomilci vso mast, moko, žito, obleko, perilo in tudi denar. Tako so posestniku Niklu v Selnici te dni ponoči pokradli iz jedilne shrambe vso svinjsko mast z mesom in drugimi jedili vred. Ob Božiču so ravno istemu kmetu pokradli lepo pitane purane. Revež je kmet ali trgovec, ki ga v dobi sedanje draginje obiščejo taki ponočni gostje in mu vse

Od leve proti desni: Jugoslovanski zunanji minister Cincar Marković, grški ministrski predsednik in zunanji minister Metaxas, turški zunanji minister Zara Zoglu

ku Martinique. Po nekem sporočilu skandinavskega brzojavnega urada računa ameriški tisk s tem, da bodo Zedinjene države v bližnjem času zasedle francoske in holandske kolonije v Ameriki. Prihod ameriških rušilcev pred francoski otok Martinique, ki ga blokirajo Angleži, smatrajo za prvi znak, da hočejo Američani »čuvati svoje koristi«. Ti dogodki okrog Martiniquea so že zavoljo tega pomembni, ker so Francozi spravili tja velik del svojega zlatega zaklada. Govorijo o zlatih palicah v vrednosti ene milijarde dolarjev. Ta zaklad, če res obstoji, bi mogel vsekakor vzbujati zanimanje Angležev kakor Američanov.

Aeroplani v samaritanjski službi. Nemška

Človek bi res lahko izgubil pamet pri takem sanjarjenju. On in Marija! Ali ga ni odposlala pri Walserjevih zaradi Aspleta? In vendar je on imel prav! Pozneje je med Marijo in Rogerjem moralo priti do neprijetnega nastopa, ki pa Eriku ni bil znan. Zdaj Marija vsaj ve, kdo je ta Roger. A tudi to mora vedeti, kdo je Erik Folkman! Najbrž že ve. Mladenič je s tem mirnim zaupanjem zrl v bodočnost, da se je Marija spremenila. Čim bolj je poskušal premostiti razdaljo med Marijinim in svojim srcem, tem drznejši so postajali njegovi načrti.

Toda nenadoma so ugasnile mavrične barve njegovega zaupanja. Temen oblak jih je zasenčil. Erik si ni mogel pojasniti, kako je prišlo do te nagle spremembe. K dvomu se je še pridružila neka nepojmljiva jeza. Ali se more zanesti na ženo, ki se je ogrevala za tega lopovskega Rogerja? Ali ni nalašč zatiskala oči pred njegovimi lopovščinami? Erik tega ni mogel pozabiti. Teh misli se ne bi mogel rešiti in njegovo srečo bi vedno vznemirjalo nezaupanje. Ali Marija ni takoj verjela čenč, ki so se širile o njem v zvezi z Anito Orloga? Stem ga je ponižala, ker ga je postavila v vrsto čisto navadnih fantalinov.

Erik je vstal in spet šel pred hišo. Hladni nočni zrak mu je dobro del. Misli so se mu uredile, živci se pomirili. Vedno je hodil po ravni poti, tudi zdaj jo bo

našel. Nekaj ga mami, da bi stopil na stranpot, a tega se mora otresti.

Če bi Erik zdaj poznal Marijine misli, bi kmalu našel pravo pot. Tudi deklica ni mogla spati to noč. Toda na Erika je malo mislila in četudi mu je od časa do časa posvetila bežno misel, so jo polnila popolnoma drugačna čustva kot so bila Erikova. Marija ni imela niti najmanjšega prijateljskega čustva do mladeniča. Njeno čustvo je bilo odvratnost, ki ga je samo za trenutek zasenčilo začudenje nad tem, da se je Erik zvečer postavil za njene pravice. Začudenje je bilo samo bežno, ker je Marija takoj iztuhtala razlago. Erik je vedno vročekrvni igralec trenutka: pretepač, ki se vedno vtika v zadeve drugih. Samo priliko išče, potem pa mu je vseeno, ali je Anita Orloga, ali Marija Linscott vzrok divjega pretepanja in streljanja. Gotovo je tako. Tudi tedaj v Zlati jami... Kako se je že zgodilo? Komaj se je poslovil od nje, je odšel v Brienovo gostilno in začel pretep zaradi Anite Orloga. Zdaj pa se je zaradi nje pretepal z Mehikanci. Marija se je trpko nasmehnila. Roger je res zloben človek, sam satan, toda v enem je imel prav: v presoji Erika Folkmana. Roger je dejal: »Erik je ženskar in igralec, ki se rad igra s samokresom. Lovec je, kateremu je vseeno, ali je plen žival ali človek.«

V Rogerjevih besedah je mnogo resnice, četudi je morda nekoliko pretiraval. Marija je zardela, ko je pomislila na moške nagone, ki jih ni razumela, temveč

odnesejo! Orožništvo tudi vsega ne zmore, ko ima na stotine drugih poslov.

Prosimo gospoda bana, da odredi nekaj odločnega proti potepuhom! Svojim kmečkim so-trpinom in trgovcem pa priporočam, da se takoj zavarujejo proti vlomski tatvini. Taka zavarovanja sprejema tudi »Vzajemna zavarovalnica«, ki je naš domač zavarovalni in slovenski zavod. Meni je tako zavarovanje zelo ugodno uredil glavni zastop »Vzajemne« v Mariboru. Za sedaj je edina uspešna pomoč proti lopovom in roparjem zavarovanje proti vlomski tatvini.

Posvetu

Bolgarija preureja svoje šolstvo, in sicer po nemškem vzorcu. V to svrhu je referent ministrstva prosvete, za pouk in vzgojo Tabakov obiskal Nemčijo in Italijo, da je proučil tamošnje šolsko ustrojstvo. Bolgarija namreč namerava svoje šolstvo povsem prilagoditi šolstvu totalitarnih držav.

Francoski tovariši: pod tem imenom je ustanovljena v Franciji nova mladinska organizacija. To mladinsko gibanje ima namen, da združi vse francoske sile, ki so bile doslej razdeljene na razne politične, verske in športne organizacije. Cilj mu je: popolna obnova Francije. V to svrhu hoče v mladini poživiti voljo, služiti domovini brez omejitve, častno, disciplinirano in hrabro. Mladina je uvidela, da je framasonski in socialistični internacionalizem pahnil Francijo v nesrečo, zato hoče v vseh mladinskih krogih poživiti požrtvovalno ljubezen do domovine.

Izpoved katoliških dijakov v Švici. Katoliška švicarska zveza vseučilišnikov je nedavno imela svojo letno skupščino v mestu Freiburgu. Navzočih je bilo okoli 500 samih študentov. S tega svojega kongresa so izdali katoliški študenti oklic, v katerem med drugim izpovedujejo: »Prisegamo zvestobo vsemogočnemu Bogu, pod čigar očitnim varstvom je bila naša domovina od začetka svoje zgodovine. Zvesti švicarski tradiciji (izročilu) hočemo svoje sile posvetiti ostvarjenju krščanske ideje. Hočemo živo krščanstvo, ki bo v današnjih dneh nosilec prepoveda. Ime božje ne sme biti samo svečana formula (oblika) v ustavi, marveč mora božja volja biti najvišji zakon zasebnega in javnega življenja. Splošna blaginja naj ima prednost pred zasebnim interesom.«

Ali si upate pridobiti »Slovenskemu gospodarju« vsaj enega novega naročnika?

samo megleno slutila. Njene misli so zablodile od Erika spet k Rogerju. Še vedno je lebdela pred njo njegova visoka postava. V duhu je videla porogljiv smeh na njegovih ustnicah. Tat! Tat! Vkradel se je v njeno lastnino in jo hoče oropati njej in njenim mlajšim bratom in sestram. In tega človeka je nekoč tako cenila in mu zaupala! V dlani je pokopala obraz in šele čez dolgo časa je mogla premagati razburjenost, ki jo je prevzela. Nenadoma se ji je zazdelo, da je naloga, katero si je nadela, neizvedljiva. Njene misli so tresčile ob voljo tega lopova, ki gotovo ne bo izbral sredstev v borbi zoper njo. Potem pa je v duhu zagledala svoje brate in sestre, za katere mora skrbeti. Roke je vzela z obraza. Njene oči so se svetlikale v solzah. Sklenila je, da bo nadaljevala borbo za dosego svojih pravic, četudi bo morala žrtvovati življenje.

Okno je bilo odprto, v sobo je prihajal evetlični duh, ki je Marijo omamljal. Temu se je pridružil vonj svežega gorskega zraka. Marija ga je s polnimi pljuči vdihavala. Vstala je in stopila k oknu. Ozrla se je na skalnate vrhove, nad katerimi so gorele zvezde. Oblaki so odplivali. Pregnal jih je veter, ki je pihal od vzhoda. Nebo je bilo jasno, polni mesec se je kopal v srebrni svetlobi. Marija je zamišljena zrla obrise gora in nebeški obok, ki je bil posut z milijardami zvezd.

Dolgo je sanjarija o preteklosti, sedanjosti in bodočnosti. Erik Folkman ni bil deležen njenih misli. Tisti

Kako je danes na Japonskem

Dne 27. septembra je radi vedno večje pomoči Amerike Angliji bila v Berlinu podpisana vojaška trozveza: Nemčija-Italija-Japonska s ciljem, da se prepreči ameriška pomoč Angliji. S podpisom te pogodbe je Japonska ne-hote stopila pred oči skoraj vseh prebivalcev Evrope, kajti s pogodbo je bila tako rekoč potegnjena v krog vojskujočih se držav v Evropi. Zato je prav, da si tudi bralci »Slov. gospodarja« ustvarijo jasno sliko o vrednosti japonskega zavezništva in temu namenu naj služijo sledeče vrstice.

Odvisnost Japonske od Amerike

Odkar je v Evropi vojna, je Japonska postala popolnoma odvisna od Zedinjenih držav Severne Amerike. Od Nemčije ne more nič več dobiti, od Anglije pa tudi ne. Leta 1939. je japonski uvoz raznih strojev, bakra, železa in jekla iz Amerike neverjetno narasel. L. 1938. je 56% vojnega materiala, ki so ga Japonci uvozili, odpadlo na Ameriko in samo 21% na Anglijo. V letu 1939. so pa Japonci kupili od Amerike že 90% svojega celokupnega uvoza železa in jekla, 90% gasolina, 94% avtomobilov, kakor tudi velike količine specialnega jekla in raznega drugega blaga, tako da znaša vsota, ki so jo Japonci plačali v letu 1939. Američanom za kovine, nafto itd. 10 milijonov dolarjev.

Ali more Rusija nuditi Japoncem to, kar jim nudi Amerika?

Če bi Rusija, ki je svoje koristi zvezala s koristmi Nemčije z nenapadalno pogodbo lanskega leta, dala Japoncem odvišek kovin in nafte, bi tega blaga Japonci ne imeli s čim plačati. Oni, ki govore o možnosti, da se Japonska pridruži Rusiji, kažejo popolno nepoznanje Japonske izvozne trgovine. Japonski izvoz namreč sestoji v glavnem iz surove svile, ki jo delajo iz uvoženih surovin, iz konzerviranih rib in sadja ter raznih otroških igračk, toraj iz samih takih stvari, ki jih Rusija pod nobenim pogojem ne potrebuje in katere Rusi sami proizvajajo v zadostni količini. Japonci ne morejo oskrbovati Rusije s stroji, kvalificiranimi delavci in inženirji, kajti teh Japoncem samim zelo primanjkuje. Z eno besedo: Japonci ne morejo oskrbovati Rusije s tem, kar Rusi potrebujejo, in prav tako Rusi ne morejo nuditi Japoncem tega, kar oni potrebujejo za vojskovanje.

In Kitajska?

S svoje strani bi Japonci bili pripravljeni, nuditi Rusom velike ugodnosti, da bi s tem prenehala ruska pomoč Kitajski. Toda malo

verjetno je, da bi Japonci pri tem uspeli prej, preden bodo Američani začeli proti Japoncem izvajati najstrožje ukrepe. Japonski osvaja-valni cilji ne bodo mogli biti ustvarjeni, če bo Rusija oskrbovala Čankajšeka in če bo istočasno Japoncem onemogočen uvoz iz Amerike.

Lahko se postavi vprašanje: Če Rusi ne morejo pomagati Japoncem, tedaj ne morejo pomagati niti Kitajcem? Toda stvar je drugačna. Kitajska se v tej vojni naslanja na svojo številčno nadmoč v ljudstvu, dočim je Japonska zasnovala svoje vojne pohode na modernem orožju. Radi tega lahko Kitajska nadaljuje svoj odpor tudi z zmanjšanim oskrbovanjem v orožju, ki ji ga nudijo Rusija, Amerika in Anglija, dočim Japonci ne morejo zmagati na Kitajskem, niti obdržati že osvojenega ozemlja, če ne bodo imeli dovolj modernega orožja in drugih za vojskovanje potrebnih pripomočkov.

Namesto novega reda — nov nered

Japonska je doslej uspela samo, da ustvari »nov nered« v vzhodni Aziji. Kitajska vlada, ki vzdržuje zveze z demokratskimi silami, še vedno drži v šahu vse kitajske pomembnejše sile in osebnosti. Vsi Kitajci od najnižjih do izobražencev, bankirjev in srednjega stanu, žele, da se domovina razvija na demokratski podlagi s pomočjo inozemskih posojil in urejene trgovine s tujino. Ako pa Amerika ne bo v dovoljni meri delala na to, da obdrži svobodno Kitajsko, bo Kitajska mnogo prej padla pod oblast boljševizma, kot pa pod japonski fašizem.

Japonci protestirajo

Velika japonska podjetja niso do danes bila proti vojnemu krogu, ker je industrija prav tako kot vojska želela dobiti oblast nad bogato Kitajsko. Dokler je zmaga na Kitajskem izgledala lahka in dokler Amerika ni nastopila proti novemu redu v vzhodni Aziji, so vsi Japonci pričakovali koristi od zasedbe Kitajske. Toda ameriška prepoved izvoza, kitajski odpor, katerega ni konec, finančna kriza in ogromni državni proračuni, katerih Japonci še niso nikdar doživeli, je vse preobrnilo. Narod protestira zaradi pomanjkanja riža, rib, zelenjave, premoga itd., radi česar ne more delati industrija, ki je vsled tega tudi spremenila svoje mišljenje. »Suhi in lačni političarji«, kakor piše vladni tisk, so začeli dvigati glave in napadati vlado.

Ton tiska, ki je podvržen strogi cenzuri, napoveduje, da mnogi elementi smatrajo, da je prišel njihov čas. Listi in narod so se začeli spraševati, kdaj se bo končalo tustvarjanje no-

mož, ki se je ponovno pojavil pred njenimi dušnimi očmi, je bil Roger Asplet, najboljši plesalec v Cruceru, mestecu, v katerem je ona doraščala. Marija je ravno tedaj dozorevala v dekle in megleno začutila želje bodoče žene, ko je spoznala Rogerja. Še vedno ga je tako videla pred seboj kot prvega dne: pravičen moški obraz, raven nos, črne oči, ki so plamtele ko ogenj v vetru. Te oči so jo kmalu začarale... Rogerja je spoznala na veselici. Nekajkrat sta zaplesala, potem pa se je Roger ponudil za spremljevalca. Sprejela je ponudbo in ker dotodaj iz življenja ni poznala drugega, ko skrb za brate in sestre, so ji mladeničeve sladke besede odpirale nov svet. Roger se je povsod pojavil, kjer je bila ona. Ščasoma se mu je privadila in si dopovedovala, da ga ljubi. Roger jo je obiskoval tudi na Walsersjevem domu, ko je tam prebivala, in njej je laskala njegova pozornost.

Potem je prišlo spoznanje. Na nekem izletu sta zaočala za družbo; nazadnje sta zašla. Ona je šele tedaj, ko je bilo že prepozno, opazila, da je Roger uprizoril to namenoma. Fant jo je hotel poljubiti. Branila se je in ko je uvidela, da hoče Roger izrabiti njeno nemoč, se je v njej vzbudilo nekaj, kar je prej dremalo. Prisolila je Rogerju zaušnico in mu povedala take, da se je umaknil. V tem trenutku ga je zasovražila. Zbežala je. »To boste še obžalovali,« je zaklical za njo. Zaslutila je, da jo bo prav tako sovražil ko ona njega. Roger je kmalu odpočeval. Kam je šel, nihče ni vedel. Njegov odhod pa tudi

vojna sanitetska služba uporablja v čedalje večji meri za prevažanje ranjenecv letala, ki so se izkazala že v vojni v Gran Chacu v Juž. Ameriki, v španski državljanski vojni in med vojno na Poljskem. V teh aparatih je prostora za osem ležečih, težko ranjenih oseb ali za dva in dvajet sedečih lažje ranjenih. — Med vožnjo oskrbuje sanitetno osebje ranjence. Letala so pobarvana belo in označena z rdečim križem. Doslej so, kakor poročajo nemški listi, rešila letala že mnogim tisočim možem zdravje in življenje, med njimi kakšnim 1000 ranjenim. — Vojake s strelji v trebuh so mogli n. pr. v najkrajšem času, ki je trajal največ štiri ure, prepeljati v kakšen lazaret v zaledju k operaciji. —

Obnovite križe na grobovih!

Došla je nova zaloga Kristusovih kovinskih trupel. Cena je sledeča:

navadni:			
velikost 7 cm	cena din 7.—		
nikel:			
velikost v cm:	13	16	18 20
cena din:	10.—	20.—	26.— 40.—
mesing:			
velikost v cm:	13	16	18 20
cena din:	12.—	21.—	30.— 45.—
močni kovinasti: 25 cm din 45.—, 30 cm din 75.—			
leseni:			
velikost v cm:	30	35	40
cena din:	45.—	70.—	54.—, 150.—

Pridite in si oglejte te lepe izdelke!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

in marljiv zidar. Pred leti je bil zaposlen pri gradnji neke vile v Ljubljani, kjer je padel z odra ter se toliko poškodoval, da so mu v bolnišnici odrezali levo nogo. Od tedaj je začel bolehati, lotila se ga je kostna jetika, kateri je sedaj po velikem trpljenju podlegel. Rajni France je bil vsele narave, rad je prepeval in bil dobre volje. Bog mu daj večni mir in pokoj, užaloščenim staršem, bratu in sestram naše sožalje! — Komaj so utihnili zvonovi, ki so peli slovo rajnemu Francu, že so se na večer 17. septembra spet oglašili in naznanjali tužno novico, da je zaspal v Gospodu Doler Jožef ali kakor smo ga vsi klicali: Johanov Jožek v Zavrhu. Potrebno je, da se ga spomnimo tudi v »Slov. gospodarju«, saj je bil rajni delavec, kakršnih je danes žal zelo malo. Po poklicu mizar, je storil mnogo v korist drugim. Vsek ga je rad imel in ga prosil v »šterok«, tako da je imel dela zmeraj več ko dovolj. Prišla pa je nadenj srčna vodenika, kateri je po dolgem trpljenju podlegel v starosti 41 let, žalujče sorodnike naj tolaži Bog, obema fantoma pa daj Bog večni mir in pokoj!

Smrtna kosa pri Sv. Rupertu nad Laškim. Dne 2. septembra je v Sv. Petru zatisnil svoje trudne oči k božjemu počitku oče Blaž Pirnat, star 81 let. Bil je to mož stare, poštene korenine, vrl gospodar, vzoren kristjan; nikoli v svojem življenju ni bil resno bolan; božje poti na Brezje, Višarje in celo v Benečijo je vselej obiskal peš. Lepo, srečno je živel, lepo tudi umrl, kakor umrje pravičen človek. Blagi starček, počivaj v miru! —

si o njem še vedno ni mogla ustvariti jasne slike. Izbrisati ga je hotela iz spomina, ker si je dopovedovala, da je res navaden pretepač, ki hoče pač zmagovati, in mu ni mar, ali se pretepa za dobro ali za slabo stvar.

Nenadoma se ji je zdelo, da je mimo okna švignila senca. Zdelo se ji je, da je šel mimo Erik. Kaj naj stori? Erik najbrž še vedno čaka nanjo. Gotovo ga muči vprašanje, zakaj je odšla brez slovesa. Čeprav ga je smatrala za ženskarja in pretepača, ga je vendar pomilovala.

Marija je pogledala po ulici gor in dol. Prepričati se je hotela, ali je res kdo šel mimo okna. Mesec se je bil skrill, zaradi tega spočetka ni videla nikogar. Po daljšem opazovanju pa se ji je zazdelo, da na nasprotni strani ulice vidi človeško postavo.

Marija je spadala med ljudi, ki ne morejo prenašati negotovosti. Tudi v tem primeru je hotela biti na jasnem. Vzela je električno žepno svetilko, ki je svetila precej dobro. Spet je stopila k oknu in posvetila v temno noč. Svetlobni pramen je obsvetlil moško postavo. Nenadna svetloba je moža tako iznenadila, da se v prvem trenutku niti ni mogel zganiti. In se je šele čez čas spomnil na beg.

Svetilka je v naslednjem trenutku ugasnila. Marija je pritisnila obe roki na prsi, kolena so se ji tresla od strahu.

»Moj Bog!« je šepetala. »Roger je spodaj!«

V celjski bolnišnici pa je 17. septembra po kratkem trpljenju umrl Hrovat Janez, posestnik iz Malebreze. Komaj eno leto in štiri mesece je bil poročen, star šele 39 let, je podlegel zavrtni bolezni. Klicali so ga k vojakom, pa se je pre-

selil k največji armadi na tej zemlji. Užaloščena žena je dala rajnega prepeljati iz Celja na domače pokopališče. Rajni Janez je bil tih, miren značaj, priden delavec, skrben mož; zdaj pa je vse prestal. Bog mu daj večni mir!

Ena najvažnejših točk v Sredozemlju

Stoletne ruske želje

Pravijo, da je med Rusi zopet oživel načelo Petra Velikega: »Ne zahtevamo zemlje, temveč vode!«

Sedanji dogodki, ki se s tolikšno naglico odigravajo, da jim človek komaj sledi, pa čedalje bolj kažejo, da le ni več daleč dan, ko bo Rusija res skušala, če drugače ne bo šlo, tudi s silo uresničiti svoje večstoletne želje in si izvojevati prosto pot skozi Bospor in Dardanele na Sredozemsko morje, pa če bo to drugim državam, ki si laste izključno oblast v Sredozemlju, prav ali ne.

Važnost Dardanel

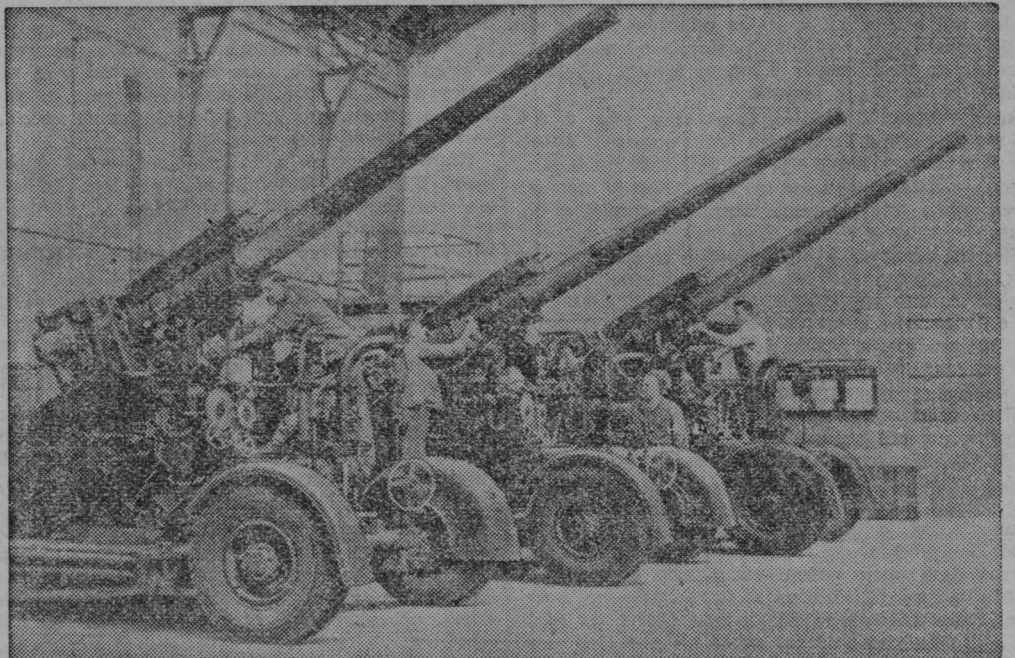
Za Gibraltarjem in Suezom so Dardanele najvažnejša točka v Sredozemlju. Gospodar Dardanel je obenem tudi gospodar Črnega morja. Konferenca v Montreuxu je dala to veljavno ožino, ki je bila vedno predmet sporov med velesilami, Turčiji. Toda že takrat se je

pojavo zaradi tega nezadovoljstvo v angleški in italijanski admiraliteti. Kazalo je, da se bosta obe velesile spopadli pred Dardanelami in potegnili v boj tudi Turčijo in Grčijo. Poleg tega se je oglašila še sovjetska Rusija z zahtevo, da mora dobiti njena mornarica popolnoma prosto pot do Sredozemskega morja. Načelo Petra Velikega: »Mi ne zahtevamo zemlje, temveč vodo«, je ostalo tudi današnji sovjetski Rusiji.

Da je ostala Turčija po svetovni vojni z eno nogo tudi v Evropi, se mora zahvaliti samo dejstvu, da se velesile nikakor niso mogle spozarumeti glede Dardanel. Pa saj se vendar ne morejo že dolga stoletja. V bojih proti Turkom so se vedno bale, da bi katera od njih izvojevala končno zmago in postala tako nekega dne lastnik tega ključa Evrope in Azije.

Zahteva Turčije

Lozanska konferenca leta 1923. je določila v Dardanelah demilitariziran pas, dolg 40 km.

Protiletalski topovi, ki jih uporablja angleška armada, morejo streljati 9600 metrov visoko. Torej bi mogli streljati čez najvišjo goro na svetu. Top odda na minuto 24 strelcev Je kalibra 9.7 cm.

Začutila je nepojmljiv strah. Zazdelo se ji je, da preži Asplet nanjo in ji zaradi tega grozi nevarnost.

V zbeganosti ni vedela, kaj naj stori. Le to je čutila, da potrebuje nekoga, ki jo bo branil. Spomnila se je na Erika. Skočila je k oknu in zaklicala njegovo ime.

Erik je slišal Marijin klic in je prihitel iz sobe.

»Gospodična Marija, tu sem!« je odgovoril glasno.

Ko je Marija slišala njegov glas, si je ogrnila ruto in hitela iz sobe.

Erik je stal pri vratih.

Marijino srce je takoj mirno in enakomerno utripalo. Sama sebe ni razumela. Zdelo se ji je, da je na varnem, na drugi strani pa je že obžalovala svojo prenačlenost.

»Kaj se je zgodilo?« je vprašal Erik, ko je videl njeno razburjenost.

»Erik, ali ste vi bili malo prej na ulici?«

»Večkrat sem bil na ulici,« je odgovoril mladenič.

»Nisem mogel spati in sem se sprehajal zunaj.«

Marija je potegnila z roko po čelu. Ni vedela, ali je žrtev kakega privida, ali bolne domišljije.

»Zelo sem razburjena,« je dejala. »Nisem računala na taka doživetja. To je bilo preveč zame.«

»Gotovo,« je odvrnil mladenič, ki je mislil, da je Marija govorila o streljanju v gostilni.

Medtem se je mesec spet priril izza oblakov. Erik je šele zdaj videl Marijin obraz.

kakovost francoske municije sabotaži delavstva v municijskih tovarnah. Pri tem opozarjajo, da je bilo v francoskih tovarnah okoli 30.000 komunističnih celic, ki so z vsemi silami sabotirale vojno produkcijo na vseh poljih. Levičarji pa zopet dolže desničarske lastnike industrijskih tovarn, da so uporabljali za izdelovanje municije in vsega vojnega materiala manjredne ali celo ničvredne surovine.

Viak rabil 7 let, da je prispel na cilj. Na postaji Porto Bolivar v Teksasu v Združenih ameriških državah, je bilo brati pred nekaj časa sledeče oznanilo: »Viak, ki se je odpeljal 6. septembra iz Beaumonta, bo dospel po vsej priliki s sedemletno zamudo.« Zadeva, ki je podobna aprilski šali, je vendarle

Zaklonišče proti letalskim bombam za posameznike v Berlinu

tako da so mogle vse ladje svobodno in neovirano pluti iz Egejskega morja v Marmarsko in skozi Bospor v Črno morje ter obratno. Izvajanje določb te konference bi morale jamčiti Italija, Anglija, Francija in Japonska z vso svojo oboroženo silo.

Turčija je neprestano zahtevala dovoljenje, da bi smela zopet zgraditi utrdbe na obalah te morske ožine s 3500 metrov širokim vhodom.

Narava je poskrbela za obrambo

Okrog tega naravnega prekopa med Evropo in Azijo so bile vedno trdnjave. Sledovi utrdb na dardanelških obalah vodijo v sivo preteklost. V zadnjih letih je zgradila Turčija najmodernejše utrdbe. Na polotoku Galipoli, ki leži na severni, evropski strani, kjer so bili v svetovni vojni hudi boji, je že narava sama poskrbela za obrambo. Strme in visoke obale, ki so dobile še okrogle stolpe s težkimi topovi, morejo v polni meri zaščititi dostop k tej ožini z boka. Evropska in maloazijska obala, ki tvorita nekak zid ob dardanelški ožini, imata že na njenem čelu dva silna stražarja: Kap Hele in Kum Kale.

Kap Hele in Kum Kale

Ti dve utrdbi spadata med najsodobnejše in najmočnejše sploh. Na galipoljskem grebenu

okrog Kapa Hele je kakih 20 utrdb, Kap Hele sam pa ima 13 najtežjih obalnih topov. Na sosedni strani pa je Kum Kale z 11 podobnimi topovi. Vzhodno so štiri močne trdnjave, galipoljsko stran pa varuje še 28 različnih utrdb na kraju, kjer je ožina najširša (7200 metrov). Tu bi sovražnika pred desetimi polji min pričakoval del turške vojne mornarice, v prvi vrsti nekaj podmornic. Tudi najmočnejši nasprotnik se ne bi mogel prebiti skozi dvojni pas utrdb (20 jih je na maloazijski strani), obalnih baterij (na vsaki strani okrog 30 topov) in min do najširše ožine (1 km) med Kild Baro in Čanko. Od tu pa se veriga utrdb vleče na obalah Marmorskega morja do širine Nagare.

Čeprav se morda zdi, da je vsa ta obramba naperjena proti sovražniku iz zunanje, egejske strani, ne smemo pozabiti, da tudi vhod iz črnomske strani ni zavarovan že pred samim Carigradom. Štiri velika polja min zapirajo pristop k Carigradu, cela vrsta prenovljenih utrdb na azijski in evropski obali bi skušala preprečiti vdor ruske vojne mornarice v

Pazite pri
BATERIJAH
na znamko
CROATIA

Marmarsko morje. Po nekaterih virih ima Rusija zdaj v Črnem morju okrog 150.000 ton vojnega brodogva s sto podmornicami.

Na svetu ni nezavzetne trdnjave

Dardanele se zde res skoro nezavzetne. Vendar je rekel francoski admiral Darlan pred tremi leti, da ni na svetu trdnjave, ki bi bila nezavzetna, če so njena obrambna sredstva šibka. To je bilo v polni meri tudi dokazano v sedanji vojni. Za uspešno obrambo Dardanel bi bila potrebna večja mornarica, kakor jo ima Turčija, in več protiletalskih topov, kot jih ima vsa turška protiletalska obramba.

Dopisi

Mežiška dolina

Črna pri Prevaljah. Zapustil nas je priljubljeni g. kaplan Lojze Fajdiga. Premeščen je v Beltince v Prekmurje, kjer mu želimo nadaljnjega uspeš-

nega delovanja. K nam pa je bil dodeljen dosednji šentiljski g. kaplan Čergulj Štefan. Novemu gospodu želimo, da bi se čimprej udomačil in živl pri nas ter vneto stal ob strani vseh tistih, ki jim je pri srcu napredek naše katoliške prosvete

Nemški daljnostrelni top, s kakršnimi obstreljujejo Nemci s francoske obale južno angleško obalo

resnična. Pred sedmimi leti so iz Beaumonta spustili proti Portu Bolivarju namreč majhen vlak. Med potjo je nastal silen vihar, ki je povzročil poplavo in razdejal dežel daleč naokrog. Železniški nasip je porušilo in vlak je običal v vodi. Ko je voda upadla, so potniki in osebje bredli peš do Porta Bolivarja, ki ni bil več daleč. Lokomotiva in vozovi so potem sedem let tičali na svojem mestu. Nihče se ni brigal zanje. Šele sedaj se jih je usmilil novi ravnatelj železniške družbe. Dal jih je na mestu za silo popraviti in je odredil, naj se vlak slavnostno odpelje v Porto Bolivar.

80 letni ženin ugrabil 70 letno nevesto. V vasi Kalabikionu v okolici Drame v Grčiji je 80-

»Marija,« je dejal, »vam je potreben svež zrak. Če hočete, pojdiva na sprehod. Potem boste lažje spali.«

»O sprehodu ni govora,« je odkimala Marija, ki je sklenila, da ne bo sprejela Erikovega predloga.

»Vsiljiv seveda nočem biti,« je smehljaje odvrnil mladenič. »Mislil sem pač, da vam bo sprehod dobro storil.«

Marija ga je pogledala in se začudila, kako more ta lepi, odkriti moški obraz tako varati.

»Oprostite!« je dejala nekam zamišljeno. »Saj sem vam hvaležna za skrb, ki jo imate z menoj. Ne vem, kako se vam naj še posebej zahvalim?«

»Če na to mislite, potem vas takoj zapustim,« je odgovoril Erik.

Marijo je ta odgovor presenetil. Pozabila je na odvratnost, ki jo je čutila. Nenadoma je začutila zaupanje do Erika, zazdela se ji je, da je možat in je veselo odgovorila:

»Potem se pač ne bom zahvaljevala. Če vam je za sprehod, pa pojdiva!«

»Primito me za roko, da boste lažje šli!« ji je ponudil Erik desnico.

Marija je ubogala. Zazdela se ji je, da bi ob strani tega mladeniča varno stopala do konca sveta.

9.

Marija je čutila potrebo po razgovoru z Erikom. V sobo se za ves svet ne bi vrnila. Bolj se je bala zdaj te sobe, ko brezmejnega gozda, ki se je razprostiral pred njo. In to je bil pravi vzrok njene odločitve.

Sprehajalca sta zapustila mestece. Počasi sta se bližala goram. Nanje se je vzpenjala ozka steza, ki se je vila med visokimi drevesi. Nočni mir je tako tajinstveno vplival na Marijo, da se je nehote stisnila k Eriku. Po nekod je bila popolna tema, ker mesečina ni mogla prodreti skozi gosto listje. Potem se je spet odprla kaka jasa, ki se je kopala v blede mesečini.

Brez cilja sta se vzpenja vse više. Niti za hip nista pomislila na to, kako otročja sta, ko po nepotrebem blodita po tej skalnati stezi. Vodila ju je nejasna želja, da bi se rešila ozke doline in z njo vred vsega zemeljskega zla. Naposled sta prispela na vrh in se razgledala po okolici, ki jo je posrebrila mesečina. Gora je bila zadnji izrastek mrkega, skalnatega gorskega grebena Sierra Nevade. Dolina, ki se je razprostirala pod goro, je bila še rodovitna, toda proti vzhodu se je že videla pustinja. Med dvema gorskima grebenoma se je vlekel pust svet.

Marija se je obrnila in pokazala proti vzhodu na skalnate izrastke.

»Tja hočem priti!« je dejala polglasno.

Nov redilni prašek za svinje

Vsak kmetovalec si z Redinom hitro in z malimi stroški zredi svoje svinje. Za eno svinjo zadostuje že en zavitek za 7 din. Poština povzete za 1, 2, 3 ali 4 zavitke 11 din. — Pravi Redin se dobi samo v zavitkih z gornjo sliko in ga razpošilja

Drogerija KANC,
Maribor,
Slovenska ulica

Zaloga v Celju:
Trg. Loibner,
Kralja Petra cesta 17

Zaloga v Ptujju:
Drog. Skočir,
Slovenski trg 11

ZAHTEVAJTE NOVI CENIK

NAJVEČJA DOMAČA TRGOVSKA
HIŠA V JUGOSLAVIJI

Sternmecki
CELJE 24

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Dva čevljarjska pomočnika in enega vajenca sprejemem takoj. Stanovanje in hrana v hiši. Ban Ivan, čevljarjski mojster, Sromlje pri Brežicah. 1452

Iščeta se majar in viničar, vsak 5—6 delavcev. Dobra plača, deputat. Poštene družine se oglašijo: Veleposestvo Podigrac 25, p. Zg. Sv. Kungota pri Mariboru. 1453

Išče se pošteno in čedno kmečko dekle v starosti do 18 let, ki ima veselje iti kot začetnica v gostilno na deželi. Javiti se je takoj. Naslov in upravi. 1456

Majar z majhno družino, ki se dobro razume v poljedelskem in gospodarskem delu in se tudi spozna pri živini, njegova žena pa se naj dobro spozna pri svinjah ter kravah, kakor tudi pri vsem poljskem delu, se išče pod dobrimi pogoji za večje gospodarstvo v bližini Ptujja. Pismene ponudbe naj se pošljejo na naslov: Agentura Pichler pod »Služba«, Ptuj, Krempljeva ulica. 1460

Sprejemem dekle, vajeno kmečkega dela. Bohova št. 21, Hoče. 1465

Več čevljarjskih pomočnikov sprejme Gorenjak Konrad, Celje, Gosposka 28. 1375

POSESTVA:

Prodaj hišo po ugodni ceni. Gozdna parcela 149, Limbuš. 1463

Proda se lepa hiša z vrtom in njivo pri Mariboru. Izve se pri Alojzu Črnec, Devica Marija Brezje 51. 1469

Prodaj posestvo 9 oralov, gozd, njive, sadonik, na nizkem, ali zamenjam za 4—5 oralov. Pletovarje 36, Dramlje. 1470

RAZNO:

Prodaj tkalske statve. Prepustim delo in naučim. Ponudbe na upravo pod »Tkalnica 1454«.

Poceni se prodaj model za kopanje novih studenc. Studenci, Radvanjska cesta 6. 1462

Kuhinjska kredenca, steklena stena poceni na prodaj: Masarykova 2, vrata 4. 1466

Se vedno kupite dobro, po ugodnih cenah: nogavice, pletenine, bluze, jopice, sviterje, žemperje (lastni izdelki), kombinirane, modrčke, srajce, oblekce, predpasnike, platno, odeje, koče, blago, perilo, konfekcija, rute, šivalne potrebščine, galanterijo, milo, drobnino. Andrej Oset »Mara«, Koroška cesta 26 (poleg tržnice, Vodnikov trg). 1098

Priporoča se Kupičeva drevesnica in trsnica na Ptujski gori! 1384

Štedilnike vseh vrst, vlitte železne in bakrene kotle, peči, nagrobne križe, vodovodne cevi, ameriške žage in vso drugo železnino dobite v najboljši kakovosti in po zmernih cenah v trgovini železnine Alfonz Meuz, Maribor (nasproti frančiškanske cerkve). 1464

Ne odlašajte! Pravočasno si nabavite za zimo razno manufakturo, perilo, nogavice, klobuke itd. po nizkih cenah samo v trgovini Josip Tušak pri Sv. Antonu. Velika zaloga razne železnine, kotlov in vsega, kar potrebujete za vaš dom. 1234

JESEN — ZIMA — HALO! OSTANKI mariborskih tekstilnih tovarn, dobro uporabni in brez napake: Paket serija »K« 12—15 m boljših flanelov za moško in žensko perilo 160 din. — Paket serija »M« 12—15 m kretona in druka za predpasnike in obleke 160 din. Ta dva paketa dobavimo za isto ceno mešano vsakega polovico. — Original Kosmos »D« 12—15 m Ia flanelov za spodnje perilo in barhent za ženske obleke 220 dinarjev. — Paket serija »T« 4 m prima volnena blaga za žensko obleko, dokler traja zaloga, za staro ceno, in sicer: T-1 130 din, T-2 160 din, T-3 180 din, T-4 200 din; pri naročilu prosim navedbo cene in barve. — Paket serija »Z« 3—3.20 m štofa za moško obleko ali plašč, ženski kostum ali plašč, in sicer: Z-1 160 din, Z-2 200 din, Z-3 250 din, Z-4 300 din, Z-5 360 dinarjev. Neodgovarjajoče zamenjam. Pri naročilu dveh ali več paketov primeren popust. Izrabite ugodno priliko in naročite takoj! Razpošiljalnica KOSMOS, Maribor, Razlagova 24/II.

Mošna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor Gosposka 11. 1269

Hrastove doge vseh dimenzij in primernih hrastov kupuje Anton Birgmayer, Maribor, Aleksandrova 147 a. 1425

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 11

Čevlje, ročno delo

za otroke, pletene jopice, nogavice, rokavice, čepice, tudi posteljno perje dobite najugodnejše pri »LUNA«, Maribor, samo Glavni trg 24. 1461

ZANATSKA BANKA
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
A. D.

PODRUŽNICA LJUBLJANA

nemoteno

dovoljuje posojila obrtnikom

in obrtnim podjetjem

REDILO ZA SVINJE

tisočkrat preizkušeni prašek za svinje, ki vsebuje tudi ribjo moko, naglo redi Vaše svinje in jih dela odporne proti boleznim. 1 paket 8 din, 1 kg 25 din. Dobi se v lekarni pri »Zamorcu«, Maribor, Gosposka ulica 12. 1405

OGLASI

v »Slov. gospodarju«
imajo
naiboliš uspeh!

Alli se hočete revmatizma, protina iznebiti?

Natezanje in bođenje po udih in sklepih, zatečeni udje, sključenje rok in nog, natezanje, trganje in bođenje po raznih delih telesa, seveda tudi slabost oči, so pogosto posledice revmatizma in protina, ki se morajo odstraniti. Steer bolečine še bolj napredujejo. — Nudim Vam zdravilno, sečno kislino raztvorjajoče, presnavljanje in izločevanje pospešujoče domače pitno zdraviljenje, ki se na umeten način popolnoma prirodno sestavlja iz blagodejnega zdravilnega vreleca, ki ga je dobrotljiva mati naroda poklonila bolnim ljudem. Pišite mi takoj pa dobite od mojih po vseh deželah obstoječih skladišč popolnoma brezplačno in poštne prosto poučno razpravo. Sami se boste nato prepričali o nesškodljivosti tega sredstva in njegovem hitrem delovanju. — Poštna nabiralnica:

PAANNONIA APOTHERE, Budapest 72, Postfach 83, Abt. H. 288

KUPUJE: hranilne knjižice bank in hranilnic ter vrednostne papirje po najugodnejših cenah 1430
PRODAJA: BANOČNO KOM. ZAVOD, MARIBOR

STARE KLOBUKE kupujem po najvišji dnevni cen. Ponudbe na Vaupotič Boštjan, Ljutomer 1457

Pozor! Vsakovrstne odpadke železja, kovine, cunj, litine, papirja, kupuje in plačuje po najvišjih cenah tvrdka Justin Gustinčič, Maribor, Kneza Koclja 14 in podružnica na vogalu Ptujске in Tržaške ceste. Telefon 21-30. — Kupujem tudi gumo in steklo!

Kupujte pri naših inserentih!

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

P O Z A R

V L O M

S T E K L O

K A S K O

J A M S T V O

N E Z G O D E

Z V Ó N O V E

Ž I V L J E N J E

K A R I T A S

*V s a k
slovenski gospodar zavaruje
sebe, svojce in svoje imetje
le pri naši zavarovalnici*

Centrala: Maribor
v lastni palači na oglu
Gosposke in Slovenske ulice

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vse te vloge pri tej hranilnici Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in z svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Podružnica: Celje
nasproti pošte, prej
Južnoštajerska hranilnica

»Nihče naj ne misli, da bo mogoče javni red in socialni mir proti prevratnim elementom uspešno braniti, če se nemudoma ne pristopi k pogumnemu delu!« (Pij XI.)

Nujno je ustvariti predvsem jasnost v tem, kaj hočemo!

Hočemo ustvariti nov red!

Hočemo stanovsko državo!

Hočemo, da bo tudi v naši državi javni red in socialni mir in da prevratni elementi ne pridejo do moči!

Naročite si knjigo »STANOVSKA DRŽAVA«! Cena knjigi je 12 din, za stroške pošiljke še 1 din, skupno torej 13 din. Pošljite nam po položnici to vsoto in Vam določimo knjigo!

Priporoča se

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici
v Mariboru registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Gosposka ulica 23 Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri. Stanje hranilnih vlog din 53,000.000.-